

SKIPTVET KOMMUNE

Klart vi kan !

Kvalitet – Engasjement – Samspill

ØKONOMIPLAN

OG

HANDLINGSPROGRAM

2013 - 2016

INNHOLDSFORTEGNELSE

Sammendrag/handlingsprogram	2
Innledning	4
Informasjon om økonomiplanmodellen	4
Økonomisk situasjon	5
Diverse forutsetninger for økonomiplanperioden	5
Balansert målstyring	5
Målekart –	fremmes som egen sak
Virksomhetene	7
Konsekvensjustert driftsbudsjett	15
Kommentarer til konsekvensjustert driftsbudsjett	17
Hovedoversikt konsekvensjustert økonomiplan	18
Økonomisk handlefrihet	18
Nye tiltak i økonomiplanen	18
Kommentarer til nye driftstiltak	21
Investerings tiltak	25
Kommentarer til nye investeringstiltak	27
Endelig budsjettoversikt	28
Hovedoversikt drift – faste priser	28
Hovedoversikt kapital – faste priser	29
Disposisjonsfond	29

SAMMENDRAG/HANDLINGSPROGRAM

I økonomiplanen er det ikke plass til nye driftstiltak utover det som fremkommer i konsekvensjustert driftsbudsjett.

Samhandlingsreformen er en usikkerhetsfaktor som per i dag slår negativt ut for kommunen. Kommunen har fått økt sitt rammetilskudd med 4,057 mill kr for medfinansiering og utskrivningsklare pasienter. Regningen for 2012 ser ut til å bli 4,2 mill kr for Skiptvet kommune sin del bare for medfinansiering. Hvordan utviklingen blir framover er vanskelig å forutse.

Selv om det er et lite ”overskudd” i økonomiplanen i 2013 går resten av årene i økonomiplanen med underskudd. Det foreslås ikke nedskjæringer på nåværende tidspunkt. Dette må man eventuelt komme tilbake til i neste års økonomiplan om det da viser seg å være nødvendig.

Fra konsekvensjustert budsjett

- Det er lagt inn økte utgifter til Indre Østfold Data som følge av ny programvare i skole, barnehage og pleie- og omsorg. Tallet er per i dag et anslag.
- Det er valg i 2013 og 2015
- Utgifter til Polentur lagt inn med 150.000 kr. Kr 50.000 ligger i budsjettet
- Nye sentralt bestemte arbeidsavtaler på skolene er lagt inn
- Kjøp av spesialplasser for elever med ekstra behov
- Betaling for elever fra Skiptvet som bor i fosterhjem i andre kommuner inkl forsterkningstiltak
- Medfinansiering for pasienter på sykehus må økes med 800 tusen i forhold det som er budsjettet.
- I barnehagene er bemanningen justert i tråd med budsjett for 2012 der 2 stillinger er redusert.
- Kommunens andel til lokalmedisinsk senter anslått til 100 tusen. Vil dekke utgifter til leder og noe drift.
- Lønn til ferievikarer som er feilbudsjettet i 2012
- Omsorgslønn – nye vedtak
- Anslag økte utgifter barnevern

I tillegg er det tatt ut driftstiltak av engangskaraktér. Dvs tiltak som ligger i budsjettet for 2012, men som ikke skal videreføres. Disse tiltakene står med minus (-) foran tallet.

Nye driftstiltak

I økonomiplanen er det ikke tatt inn noen nye driftstiltak. Selv om det er et lite overskudd i 2013 så viser oversikten at det i perioden ikke er plass til å øke driftsbudsjettet utover nåværende ramme.

INVESTERINGER

- Ny fløy og utbedring av administrasjonsfløy/flatskolen og uteområde Kirkelund er tatt inn igjen. Effekten av rente- og avdragsbelastningen i budsjettet for 2012 ble tatt ut da det ikke var forventet å ta opp lånet i 2012. Renter og avdrag på lånet er tatt inn med ½ års effekt i 2013.
- Kunstgressbane. Kommunens antatte andel av finansiering er tatt inn. Det er ikke lagt inn økte kommunale driftsutgifter til kunstgressbane.
- 2 leiligheter i Vestgårdveien. Det ligger an til at flere brukere har behov for det tilbudet som Vestgårdveien har og det er lagt inn bygging av 2 nye leiligheter. På driftssiden er det imidlertid ikke bakt inn nye tiltak.
- Fellesareal serviceleilighetene er tatt inn. Dette medfører i utgangspunktet ikke nye driftsutgifter.
- Renovering av renselanlegget. Gjelder bygging av sandfang, oppgradering av ventilasjonsanlegg med bl.a. nye punktavsug fra slambasseng, samt diverse utskiftninger.
- Kommunehuset er fra 1972 og det har ikke vært gjort større utbedringer. I 2012 er eltavle byttet ut. Det er behov for å installere ventilasjonsanlegg, nytt elektrisk anlegg, nytt varmeanlegg og nye vinduer. Investeringene er fordelt over 2 år.
- Vannledning Korsvoll – Kjos. Dette sikrer forsyningssikkerheten til hele kommunen ved eventuelt ledningsbrudd i området.

INNLEDNING

Økonomiplanens formål.

Økonomiplanleggingen skal med utgangspunkt i dagens økonomiske situasjon og realistiske anslag på fremtidige inntekter og utgifter være til hjelp for kommunen til å

- få oversikt over den økonomiske handlefriheten og
- foreta prioriteringer av ressursbruken på ulike formål innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Ved en stabil utvikling i de økonomiske rammene vil en kunne bidra til en rasjonell og effektiv kommunal forvaltning. I denne forbindelse er det vesentlig at kommunen opparbeider økonomiske buffere i økonomisk gode år som kan benyttes i år hvor de økonomiske vilkår er mindre gunstige.

INFORMASJON OM ØKONOMIPLANMODELLEN

Konsekvensjustert budsjett

Modellen tar utgangspunkt i budsjettet for 2012 slik det ble vedtatt i kommunestyret. Dette budsjettet justeres for tiltak som bare skal ha ettårvirkning, for tiltak som ikke har helårvirkning og for tiltak som er vedtatt etter budsjettbehandlingen. Skatt og rammetilskudd legges inn med kjent nivå fra kommuneproposisjonen. Vi får da et konsekvensjustert budsjett som er utgangspunktet for økonomiplanperioden og som viser hvor mye penger det er til rådighet i perioden.

Nye driftstiltak

Virksomhetene har utarbeidet sine forslag til tiltak i økonomiplanen uten at det er gitt økonomiske rammer til hver enkelt virksomhet. Tiltakene er satt opp i prioritert rekkefølge. Dette for å ha en samlet oversikt over behov og ønsker i kommunen. De totale forslagene er større enn det kommunens rammer tilsier.

Normalt har det vært mulig å finne plass til et eller to tiltak fra hver virksomhet, men i år er det ikke mulig å ta inn noen nye driftstiltak siden det er en større utgiftsøkning i konsekvensjustert budsjett. Tabellen med nye driftstiltak er derfor tatt med for å vise hvilke behov virksomhetene har signalisert.

Som i det generelle regnskapet for kommunen fremkommer i hovedsak inntekter som negative tall (minus foran) og utgifter som positive tall om ikke annet er spesifisert.

Alle tall er i hele tusen kroner hvis ikke annet er angitt.

Økonomiplanen er utarbeidet i faste priser. Det betyr at alle utgifter og inntekter er satt opp ut fra 2012 nivå. Det forventes at lønns- og prisvekst blir kompensert gjennom rammetilskuddet.

ØKONOMISK SITUASJON

Skiptvet kommunes økonomiske situasjon er analysert i årsmeldingen for 2011 og i budsjettet for 2012.

God budsjett disiplin, effektiviseringstiltak og regnskapsmessig overskudd har gjort at Skiptvet kommune har balanse i sin økonomi. Kommunen har fortsatt balanse i økonomien, men det er i handlingsplanperioden ikke plass til nye driftstiltak.

Overskuddene de siste årene er satt av på disposisjonsfond. Med årets avsetning er fondet på totalt 19 mill kr. Det er disponert 9 mill kr av fondet til investeringstiltak (bla 4 mill kr til utbyggingen på Kirkelund). I forslaget til økonomiplan er det foreslått å disponere bruke 13 mill kr fra disposisjonsfond. Det betyr at i løpet av perioden må fondet styrkes med 3 mill kr.

Konsekvensjustert driftsbudsjett viser at det er et lite handlingsrom i 2013, men ikke for resten av perioden. Perioden sett under ett er i balanse. Det er første år i handlingsplanperioden som er viktigst. Det foreslås derfor ingen reduksjoner i driften på nåværende tilpunkt. Man får en ny mulighet til neste å foreta justering av driften om det viser seg å bli nødvendig.

DIVERSE FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLANPERIODEN

Skatteinntekter

Skatteinntektene er lagt på det nivået som er lagt inn i kommuneproposisjonen. I økonomiplanen brukes inntektsmodellen fra KS uten endringer i skatteanslaget.

Inntektene fra eiendomsskatt på verker og bruk er økt i tråd med saldert budsjett.

Dette gir følgende skatteinntang i økonomiplanperioden:

	2012 B	2 013	2 014	2 015	2 016
Skatt inkl naturressursskatt	-67 354	-69 168	-69 168	-69 168	-69 168
Eiendomsskatt	-12 250	-12 590	-12 590	-12 590	-12 590
Sum skatt	-79 604	-81 758	-81 758	-81 758	-81 758

Rammetilskudd og øvrige statstilskudd

Beregning av rammetilskuddet er gjort med utgangspunkt i kommuneproposisjonen og inntektsmodellen fra KS. Det forutsettes at økninger i lønnsutgifter og prisstigning blir kompensert i rammetilskuddet. Det er i modellen lagt inn skjønntilskudd med 400.000 kr – samme nivå som i 2012.

	2012 B	2 013	2 014	2 015	2 016
Rammetilskudd fra modellen	-99 237	-102 604	-102 729	-103 021	-103 026
Sum rammetilskudd	-99 237	-102 604	-102 729	-103 021	-103 026

Statlige tilskudd er rentekompensasjon for investering i skole og pleie- og omsorg samt flyktningetilskudd.

Botilbudet for unge enslige asylsøkere legges opp til blir fullfinansieres med tilskudd fra staten (inklusive flyktningetilskudd).

	2012 B	2 013	2 014	2 015	2 016
Fra regneark statlige tilskudd	-3 860	-3 600	-3 000	-2 300	-2 300
Sum øvrige	-3 860	-3 600	-3 000	-2 300	-2 300

Rentenivå

I en planperiode på 4 år er det usikkerhetsmomenter mht rentenivået. Det er tatt utgangspunkt i en rente på våre lån per mai 2012 og denne er brukt i hele perioden. På nye lån er det kalkulert ut fra en rente på 3%. Om renteutgiftene stiger utover dette vil også renteinntektene stige noe. Men siden det foreslås at hele disposisjonsfondet brukes til investeringer, vil det være en liten risiko om renteutgiftene stiger mye.

Låneopptak

I perioden legges det opp til låneopptak med 30 mill kr. Dette en kraftig økning av lånegjelda, men selv med en slik økning kan vi fortsatt si at sammenlignet med andre kommuner har vi lav lånegjeld. Renter og avdrag i budsjett 2012 er i budsjettsalderingen redusert siden utbyggingen på Kirkelund er utsatt i forhold til det som var tatt inn i budsjettet.

Lånegjelden øker fra ca 13 tusen kr per innbygger til ca 21 tusen kr per innbygger.

Ordinære lån	2012B	2 013	2 014	2 015	2 016
Renter løpende lån	1 518	1 300	1 300	1 300	1 300
Renter nye lån	0	376	761	837	802
Avdrag løpende lån	3 465	3 190	3 190	3 190	3 190
Avdrag nye lån	0	627	1 315	1 499	1 499
Sum renter	1 518	1 676	2 061	2 137	2 102
Sum avdrag	3 465	3 817	4 505	4 689	4 689

Renter og avdrag i 2012 er i budsjettsalderingen redusert siden låneopptak til Kirkelund er utsatt.

Renter og avdrag på Startlån kommer i tillegg

Nto renter og avdrag	2012B	2 013	2 014	2 015	2 016
Renteutgifter	1 888	2 026	2 411	2 487	2 452
Mottatte renter S-lån	-320	-260	-260	-260	-260
Utbytte ØE	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Konsesjonskraft	-800	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Renteinntekter	-1 400	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650
Netto renteutgift	-2 632	-2 884	-2 499	-2 423	-2 458
Avdrag	3 465	3 817	4 505	4 689	4 689
Netto avdragsutg	3 465	3 817	4 505	4 689	4 689

BALANSERT MÅLSTYRING

Kommunens målekart fremmes som egen sak og tas inn i økonomiplanen igjen fra 2013.

VIRKSOMHETENE

SENTRALADMINISTRASJONEN

Hvordan situasjonen er i virksomheten sett i forhold til målekartet/ambisjonene

Kommunen skårer over forventningene både for servicekontoret og for kommunens hjemmesider. Biblioteket skårer også over ambisjonsnivå både på antall utlån og god service. På utlån pr innbygger lå vi i 2011 på 4.plass i Østfold med nesten det dobbelte av gjennomsnittet. For kulturområdet viser innbyggerundersøkelsen at de er fornøyd med tjenestene, men det savnes møteplasser. Antall elever på kulturskolen er under ambisjonsnivået. Innføring av lese Brett for politikere har vært en stor suksess. Resultatet så langt er raskere tilgang til politiske papirer, spart porto, spart materiell og ikke minst sparte ressurser. I forbindelse med prosjektet "Bedre kommune" er det engasjert i halv stilling en konsulent som arbeider med sykefraværet i kommunen. Resultatet av dette arbeidet er det litt for tidlig å skrive noe om.

Hvilke behov virksomheten har

Høsten 2012 og våren 2013 innføres nytt felles lønns- og regnskapssystem sammen med de andre kommunene i IØ. Det er behov for styrking av staben i en periode. I et samarbeide med NAV betaler kommunen 50% av lønn for en medarbeider.

Servicekontoret har en sentral plass og yter tjenester både mot publikum og mot kommunens organisasjon. Kontoret har avgitt ressurser til lønningskontoret og disse har ikke blitt erstattet fullt ut (20%).

Biblioteket ønsker å fungere enda mer som en møteplass i bygda. Det er da behov for et rom tvers over gangen som skolen disponerer i dag. Tanken er at denne delen av biblioteket vil kunne være tilgjengelig en større del av dagen i forhold til bruk av aviser, tidsskrifter, datatilgang etc.

Hvilke endringer av behov mv er kjent i økonomiplanperioden

Virksomheten retter seg både mot den interne organisasjonen og mot publikum. Internt jobbes det aktivt med bla intranett og implementering av nye dataprogram (bla lønn/regnskap, skole, barnehage).

Eksternt er det stor aktivitet i forhold til kulturområdet. Kultur er aktivt inne i utviklingen av ungdommens hus og opparbeidelse av uteområdene på Vestgård skole.

KIRKELUND SKOLE

Hvordan situasjonen er i virksomheten sett i forhold til målekartet/ambisjonene

Lærertetthet: Har nådd ambisjonsnivået på både 5.-7.trinn og 8.-10.trinn. Har fått tilført nye lærerstillinger.

Antall elever pr PC: Ambisjon 3 elever pr PC. Pr. dato er det 5 elever pr. PC. Tallet bare øker da det ikke er mulig å opprettholde tilbudet med dagens kompetanse og tid til vedlikehold.

Nasjonale prøver 8. trinn: Ligger over ambisjonsnivået i lesing, ambisjonsnivået er nådd i regning og ligger under ambisjonsnivået i engelsk.

Eksamen 10. trinn: Ligger under ambisjonsnivået i både norsk hovedmål, sidemål og engelsk. Ligger på ambisjonsnivået i matematikk.

Medarbeiderundersøkelsen: Ligger godt over ambisjonsnivået.

Hvilke behov virksomheten har

Behov for alternativ opplæringsarena

De siste årene har antallet elever ved skolen som trenger særskilt oppfølging utover spesialpedagogisk hjelp fra lærer økt betraktelig. Vi har blant annet 2 elever på mellomtrinnet med diagnoser som tilsier et skreddersydd opplegg for disse to. Dette krever 16 t/u med assistent/fagarbeider/vernepleier i tillegg til spesialpedagogisk hjelp med lærer. Disse to elevene kan ikke dele assistentressurs med resten av trinnet, slik at vi trenger styrking av assistentressurs fram til trinnet går ut våren 2016.

For andre elever som trenger særskilt oppfølging ønsker Kirkelund skole å gjenopprette sin egen alternative opplæringsarena "Oasen" fra høsten 2012. Her vil det i tillegg til pedagogisk personale være nødvendig å tilsette assistent/fagarbeider. 2 assistent/fagarbeiderstillinger prioriteres som nytt tiltak i langtidsbudsjettet ca 150 % stilling.

Oasen samlokaliseres med Ny giv i bygning "Løkkerud"

Behov for oppgradering av uteområdet

Det er behov for videre opparbeidelse av uteområdet. En arbeidsgruppe har tidligere vært nedsatt, og det er gjort en god del forarbeid. Barneskolen har fått noen nye apparater. Vi ser et stort behov for egen Scansisløkke, hinderløype, basketballbane og asfaltert skatebane ved ungdomsskolen. Ikke funnet plass til i forrige langtidsbudsjett. Ønsker å gjennomføre det som et totalprosjekt, og ikke ved mindre årlige avsetninger. Ønsker at uteområdet skal kunne brukes som nærmiljøanlegg også utenfor skoletiden. Eventuelt kan man søke midler utenfra?

Dataparken

Dataparken er utdatert og kan ikke repareres i følge Indre Østfold data. Maskinparken må skiftes og arbeidet begynner i 2012.

Behov for ikt-tekniker i 50 % stilling

Behovet blir mer og mer prekært. Vi har forsøkt å få det med under nye driftstiltak siden 2009. Begrunnelsen for at det ikke er funnet plass til dette tiltaket, er at drift av dataparken skal gjøres av Indre Østfold Data. Dette fungerer fortsatt ikke etter planen, og resultatet er at vi aldri kommer ajour når det gjelder drift av datamaskiner. I dag brukes det store lærerressurser for å avhjelpe situasjonen, men det er ikke holdbart at man skal bruke av elevenes lærerressurser til å sette opp, reparere og drifte skolens datamaskiner.

Indre Østfold Data har bedt oss om å skifte ut store deler av maskinene. Sommeren 2012 er det kjøpt inn 16 stasjonære + 20 bærbare datamaskiner. Dette ligger i saldert budsjett. Det er likevel ikke grunn til å regne med at Indre Østfold Data kan fulldrifte alle elev- og lærerdatamaskiner til en hver tid. Fortsatt må mye av elevenes lærerressurser benyttes til å drifte skolens datamaskiner, og vi ønsker å synliggjøre at et behov for egen IKT-tekniker fortsatt vil være tilstede selv om vi har fornyet deler av maskinparken.

NyGiv

25 % lærerstilling i forbindelse med lovpålagt NY GIV for ungdomsskolen. NyGiv er en nasjonal dugnad for å få flere til å fullføre videregående opplæring. NyGiv er intensivopplæring i lesing, skriving og regning som er viktig grunnlag for all annen læring. Det er 10% av elevene i 10.klasse som får tilbud om NyGiv.

VESTGÅRD SKOLE

Hvordan situasjonen er i virksomheten sett i forhold til målekartet/ambisjonene

- Skolen hadde en ganske stor fremgang resultatmessig på Nasjonale prøver 5. trinn i 2011 i forhold til de to foregående årene.
- I regning lå vi over Østfold og på landssnittet Vi lå litt under ambisjonsnivået for resultater i lesing.
Engelsk ble ikke målt på vanlig måte grunnet tekniske problemer ved gjennomføringen
- Lesing på 2. trinn er det første gang vi har med i målekartet, og resultatet litt under et ambisjonsnivå satt ut fra tidligere års erfaring og uten å ta hensyn til spesielt dette kullet elever.
- Vi ligger innenfor ambisjonsnivået på medarbeiderkartleggingen på de fleste områdene
- Vi ligger på ambisjonsnivå antall elever pr. PC, men har behov for å skifte ut en del maskiner

Hvilke behov har virksomheten?

Nasjonale prøver

Vi ønsker å heve og stabilisere resultatene våre på nasjonale prøver både i regning, lesing og lesing på engelsk. Dette er en møysommelig prosess som krever systematisk arbeid, faglig god kompetanse i ledelsen og lærerkollegiet, god vurderingskompetanse, et godt samarbeid med hjemmene og et fokus på at skolearbeid er viktig. Resultater kan variere svært fra år til år av mange årsaker, men vi jobber systematisk med kartlegging på alle trinn, ser på endringer av organisering på hvert trinn og sørger for etterutdanning og faglig oppdatering. Gode læremidler og nye lærebøker er anskaffet

Elever pr. lærer

Høyere lærertetthet gir gode muligheter for organisering som tar hensyn til god tilpasset opplæring og den enkelte elevs behov. Det vil på sikt gi bedre faglige resultater også. Mange barn med store hjelpebehov krever spesiell kompetanse.

Antall elever pr. PC

Vi har mange PC'er på skolen, men det er store behov for å oppgradere og ikke minst vedlikeholde maskinene våre. Dette er en stor utgift for skolen og er med i økonomisk langtidsplanlegging framover.

Tospråklige elever

Vi har elever fra ca. 10 nasjoner på skolen. Det er stadig flere som kommer til skolen helt uten norskkunnskaper og som vi har gitt noe støtte via eget morsmål for å kunne lære seg norsk raskere. Vi har brukt av skolens midler til dette, men ønsker å ha en fleksibel 35% stilling i budsjettet som kan brukes til dette formål. Språk er svaret på mestring og en suksessfaktor for å lykkes i Norge. Det gis altså ikke opplæring i morsmål, men morsmålet brukes som en hjelp for å lære norsk. Barna kommer som følge av arbeidsinnvandring, noen kommer også via Omsorgssenteret og noen bosetter seg av andre grunner.

Elever med spesielle behov/alternativt skoletilbud

Andelen barn med hjelpebehov fra BUP, PPT, kompetansesentre og barnevern er høy. Vi hadde skoleåret 2011/2012 ca. 32 saker i PPT og rundt 20 familier på ulike tiltak, veiledning i barneverntjenesten

Det er krevende å finne gode måter for å undervise/hjelp noen av elevene innenfor denne gruppen med den vanlige fagbakgrunnen ansatte i skolen har.

Vi opplever stadig at vi er utenfor vårt utdanningsfelt og kompetanseområde.

Det er et behov i kommunen for å utrede og vurdere et alternativt skoletilbud for enkeltelever som har

store vansker og lite utbytte av vanlig skole.

Det er fremdeles en stor utfordring at barn med store hjelpebehov og enkeltvedtak i form av ekstra ressurser i skolen skal gå på SFO uten ekstra ansatte som kan hjelpe dem litt ekstra til å mestre og lykkes i sosiale sammenhenger.

Medarbeiderkartleggingen

Resultatene kan bli enda bedre på enkelte områder. Trivsel henger sammen med gode rutiner, ansvarsfordeling og samarbeid og vi har fortsatt potensiale på mange av områdene. Helhetlig skoleutvikling, fokus på felles kjerneverdier, regler, lærersamarbeid og læringssyn er også med på å skape bedre trivsel i kollegiet. Dette er områder vi jobber systematisk med.

Helhetlig skoleutvikling

Vestgård skole gjennomførte våren 2011 en stor virksomhetsanalyse hvor skolens plangruppe med tre lærere, SFO-leder, rektor og inspektør sammen med firmaet "Ringer i vann" gikk gjennom skolens drift på alle områder og fant svake og sterke sider. Denne prosessen varte med etterarbeid i tre dager og resulterte i en utviklingsplan som går frem til 2015. Tiltakene er sortert under verdier, struktur, profilering, pedagogikk, ledelse og fysisk miljø. Vi er godt i gang med arbeidet fremover, personalet er involvert og vi utarbeider forpliktende styringsdokumenter på mange områder. Et langsiktig arbeid.

Skolens uteområde

Det er søkt om tippemidler via kulturkontoret til skolens uteområde som en del av kommunens helhetlige plan for fysisk aktivitet. Skolen har også egne midler fra nybyggbudsjettet fra 2009. Vi avventer svar på videre fremdrift.

BARNEHAGENE

Situasjon i virksomheten sett i forhold til målekart og ambisjonsnivå.

Barnehagene har over tid hatt resultater over kommunens ambisjonsnivå på medarbeider- og brukerundersøkelser. I 2011 var det en liten nedgang i begge.

Det jobbes målbevisst med å holde nivået like høyt, og å heve resultatene ytterligere.

Alle medarbeidere deltar i evaluering og vurderinger av tiltak.

Kompetansen i barnehagene kan best heves gjennom å ha en høy andel pedagogiske ledere og barne- og ungdomsarbeidere. Vi har allerede et godt ambisjonsnivå i målekartet for andelen av disse to yrkesgruppene. Barne- og ungdomsarbeidere utdanner kommunen selv gjennom lærlinger. Noen assistenter tar og så fagbrev. Endringene gjennomføres ved ledighet. Kompetansen kan også heves gjennom desentralisert førskolelærerutdanning, etter- og videreutdanning.

Målekartet har en ambisjon om å ha under 10 på venteliste ved årsskiftet. Administrasjonen ønsker ikke å endre den ambisjonen.

Hvilke behov har virksomheten?

Det er en utfordring å skaffe søkere til pedagogstillinger, særlig vikariater. De virkemidlene vi har til rådighet er ikke tilstrekkelig. Lønnsnivået er høyere en del andre steder, særlig i private barnehager.

Det bør vurderes hvilke muligheter vi kan ha for å få til rekrutteringstiltak som virker. Vi kan ikke se at det kan skje uten økte utgifter.

Det er en betydelig økning av barn med spesialpedagogiske behov eller andre støttebehov. Det gir utfordringer både i forhold til tidsbruk, organisering av tiltak og behov for økt kompetanse. Vi vet at tidlig innsats har best virkning, men opplever at muligheten til å bistå er begrenset.

Dette er en utfordring barnehagen deler med skolen.

Barnehagene i Skiptvet har dårlig plass i forhold til de fleste andre. KS sitt kommunebarometer viser at det er bare seks kommuner i landet som har mindre leke- og oppholdsareal per barn enn Skiptvet. Barnehagene er flinke til å utnytte den plassen de har, men det er trangt.

Det er vanskelig å se noen snarlig løsning på denne utfordringen, men det bør tas med i vurderingen angående videre planer for utbygging.

Endringer av behov som er kjent i økonomiperioden

De siste årene har det foregått en oppgradering på Brekkeåsen barnehage og Solhaug barnehage. Det er godt synlig, og vi er veldig fornøyde med det som er gjort.

Utbedringene har vært finansiert gjennom bruk av bundet fond.

På Solhaug barnehage er det ikke personalgarderobe. Et disponibelt rom i 2. etasje kan brukes til det. Flere andre rom i 2. etasje er det heller ikke gjort noe etter at bygningen ble tatt i bruk som barnehage. Behovet er satt til 300 000 i virksomhetens forslag.

Brekkeåsen barnehage har 30 år gamle innredninger på avdelingene og en del slitt inventar. Behovet er satt til 300 000 i virksomhetens forslag.

Styrerstillingen på Brekkeåsen barnehage var tidligere 100%. I de senere årene har stillingen vært 80% ut fra styrers behov for deltidsstilling. Det er uheldig at styrer ikke er å treffe en dag i uken. Arbeidsoppgavene og forventningene til styrer blir flere. Behovet for å øke stillingen er lagt inn fra 2013 i virksomhetens forslag til økonomiplan.

PLEIE OG OMSORG

Hvordan situasjonen er i virksomheten sett i forhold til målekartet/ambisjonene

Det er gjennomført brukerundersøkelse i 2011. Det er vanskelig å få opp en tilfredsstillende svarprosent på undersøkelsene, men de som velger å svare gir oss nyttige innspill på hva vi er gode på og hva vi bør arbeide mere med. Alle skår ligger innenfor kommunens ambisjonsnivå. Pleie- og omsorg har et tjenestetilbud av høy faglig standard og i overvekt fornøyde brukere og pårørende, men vi kan bli bedre. Informasjon i åpen omsorg og aktivitetstilbud på sykehjemmet er viktige fokus områder.

Pleie – og omsorg står overfor store utfordringer i forhold til økte oppgaver gjennom samhandlingsreformen og utfordringene innenfor flere brukergrupper er store. Virksomheten må utvikles for å ivareta de behovene som er tilstede og til å mestre de oppgavene samhandlingsreformen krever.

- Natttjenesten har vært styrket med en ekstra hver natt siden jul 2011 til september 2012. På grunn av økonomien er økningen nå tatt bort. Dette gir en enormt sårbar situasjon, som går utover både brukere og ansatte. Utfordringene på dementavdelingene har vært voldsomme over tid og det er vanskelig å se at tre nattevakter på jobb skal makte dette.

- Kveldsvaktene på dementavd har vært styrket med en tre timers vakt over tid. Denne er også tatt vekk grunnet økonomi.
- For liten helgebemannning ved Sollia institusjon 1, 2 og rehab. Helgebemanningen bør styrkes med en på dagtid. Pasienter blir liggende utover dagen i seng på grunn av økning av sykepleieoppgaver mellomvakta må utføre.
- Antall timer med sykehjemslege pr uke er veldig lavt i forhold til 40 pasienter. I forhold til kommunebarometret ser det ikke slik ut, da det der er en sammenstilling med fysioterapi ressursen. Vi har en god fysioterapi dekning som gir god effekt i forhold til rehabilitering og habilitering både på rehab avdelingen og i hjemmetjenesten.
- Etter at samhandlingsreformen trådte i kraft har hjemmesykepleien i perioder hatt for stort press i forhold til bemanning på helg. Dette ventes å forsterke seg når liggetiden i sykehus går ned.
- Økte variasjoner i pasienttyngde gir økt behov for midler til ekstra innleie.
- Behov for økt kompetanse innen feltet rehabilitering og palliasjon.
- Uønsket deltid er en utfordring i virksomheten. Mange ansatte er ikke fornøyd med den stillingsstørrelse de har.

Hvilke behov virksomheten har

Samhandlingsreformens utfordringer og opplevde behov må sees i sammen. De økninger som er skissert er viktige tiltak både i forhold til dagens drift men også i forhold til å mestre de oppgaver Samhandlingsreformen krever.

Brukergruppen demente må gis et særlig fokus. Utover opplevde utfordringer har samhandlingsreformen trått i kraft, og økte oppgaver/ utfordringer er/ blir lagt til kommunen. En nattjeneste med tre på vakt er for sårbart. Utvikling av demensproblematikk og utvikling av tjenesten gjør at det er et stort behov for 4 nattevakter på vakt.

Nattjenesten må utvides til fire på vakt, det bør bygges to "leiligheter" i tilknytning til eksisterende dementavdeling og bemanningen må opp på et nivå som er anbefalt for en slik avdeling. Dette krever styrkning på kveldstid på sykeavdeling 4.

Samhandlingsreformen krever endringer i egen kommune men også interkommunale løsninger blir vurdert gjennom Samhandlingsprosjektet.

Økte sykepleieoppgaver gir mindre tid til hjelp på sykeavdeling 1 og 2. Helgebemanningen bør økes med 0,4 årsverk.

Antall bruker av psykiatri tjenesten er økende og kompleksiteten er stor. Vi har en god kompetanse blant ansatte, for å ivareta og beholde en ansatt ønskes en utvidelse på 0,1 årsverk.

Antall timer med sykehjemslege pr uke bør økes med en 30 % stilling. Økt medisinsk behandling i kommunene krever mer tilgjengelighet av sykehjemslegen.

Sykehjemslegefunksjon bør diskuteres med nabo kommuner om det er mulighet for et samarbeid for om mulig å få en lege med spesialkompetanse geriatri.

Presset i hjemmesykepleien er også økende på helg. Variasjonene er relativt store slik at økte ressurser til ekstra innleie vil kunne avhjelpe. På sikt bør bemanningen økes.

Behov av økt kompetanse kan dekkes gjennom interkommunalt samarbeid. Ambulant team palliasjon vil ha base Løkentunet Askim og ambulant team rehabilitering vil ha base Edwin Ruud Hospital.

I løpet av 1,5 år bør to leiligheter være bygd i tilknytning til Vestgårdveien Bofellesskap. Det er da ungdommer som bør ut i egen bolig. Bemanning rundt disse er foreløpig ikke fastlagt, men det vil kreve bemanning.

Som et trinn mellom hjem og institusjon er det ønskelig med bygging av fellesareal til hver etasje på serviceleilighetene. Pr dato er det ingen bofunksjon for sterkt pleietrengende yngre etter omsorgsboligene ble gjort om til sykehjemsplasser.

Hvilke endringer av behov mv er kjent i økonomiplanperioden

Det er lagd en prioriteringsliste for økonomiplan perioden. Demens problematikken og samhandlingsreformens utfordringer er urovekkende.

Det er særst viktig å få på plass de første tiltakene.

NAV

Hvordan situasjonen er i virksomheten sett i forhold til målekartet/ambisjonene

Det er et mål at alle brukere av Nav skal ha rett ytelse, og at antallet passive stønadsmottakere skal reduseres til et minimum. Prioriterte områder i 2012 er

- Unge under 25 år.
- Flyktninger
- Langtidsledige.

Ovennevnte områder er satsingsområder både i Mål og Disposisjonsbrevet for 2012 og Fylkesmannes oppdrag i 2012.

Resultatene for Skiptvet er gode innenfor disse områdene. Kontoret har nådd måltall, selv om det finnes svingninger fra måned til måned. Kontoret scorer høyt på Kommunebarometret

Nav har utfordringer knyttet til å opprettholde en ønsket tjeneste produksjon, grunnet høyt sykefravær. Grunnen til at vi tross sykefravær når måltall, er at ansatte gjør en ekstra innsats som er vesentlig. Det er en utfordring å finne vikarer med rett kompetanse, det viser seg lettere å rekruttere vikarer fra Akershus enn fra Østfold

Etableringen av Familiens Hus er iverksatt. Man er nå i en driftsfase og det arbeides med å optimalisere synergi effektene i huset. Dette vil bety at det vil forekomme endringer i driftsformen og innholdet i huset over tid.

Barnevernstjenesten har fått en styrkning med en 50% stilling fra Fylkesmannen. Stillingen er besatt.

Utviklingen på barnevernsområdet er urovekkende, en ser en økning i antall saker, både av lettere og tyngre art. Det viser seg at godt samarbeid, slik som er etablert ift skolene, er virkningsfullt. Det kommer færre og færre ukjente meldinger til barnevernstjenesten. Videre samarbeid med øvrige kommunale innstanser skjer via Familiens Hus. Barnevernstjenesten har også en pågående prosess for å søke å finne balanse mellom aktivitetsnivået og budsjett.

Området for funksjonshemmede har et økende press ift støttekontakter og spesielt i forhold til avlastning for barn og unge med funksjonshemninger. Avlastning er et kostnadskrevenne område og en kan i mindre og mindre grad bruke ordinære familier til dette. Det betyr i praksis at en kjøper institusjonsplasser til dette.

Kommunen har deltatt i et gjeldsrådgivningsprosjekt initiert av Fylkesmannen. Dette prosjektet blir avsluttet 31.12.11. med bakgrunn i dette så er det ansatt en 50% stilling som gjeldsrådgiver i kommunen. Dette fungerer godt.

Helsestasjonen er, som vanlig, veldrevet med en høy faglig standard. De har også fått pusset opp sine lokaler som en del av Familiens Hus.

Hvilke behov virksomheten har

Utviklingen av omfattende saker innen barnevernet er alvorlig, og synliggjør nødvendigheten av forebyggende arbeid med tidligintervenering i alle kommunens virksomheter som jobber med barn og unge. Det er en utfordring å budsjettere tiltak i barnevern, da tjenesten sjelden er forutsigbar, og tiltak ofte utløses etter undersøkelser som foretas etter mottatte bekymringsmeldinger.

Det er også knyttet utfordringer omkring utgifter til avlastning. Her vil det bli opprettet et eget budsjettområde for funksjonshemmede i det nye regnskapssystemet fra 2012.

Begge disse områder følges nøye opp, og det vurderes fortløpende korrektive tiltak.

Hvilke endringer av behov mv er kjent i økonomiplanperioden

1. Barnevern økte utgifter kr. 500.000

NÆRING OG TEKNIKK

Hvordan situasjonen er i virksomheten i forhold til målekartet/ambisjonene.

Medarbeiderundersøkelsen 2011 viser at virksomheten ligger innenfor målekartet ambisjonsnivå for fokusområdet organisasjon og medarbeidere.

For fokusområdet brukere var det i 2011 utført brukerundersøkelse innenfor byggesaksbehandling med svært gode resultater. Skiptvet var her best kommune med snitt totalt 5,3 (snitt land var 4,5). Virksomheten har i 2011 gjort sitt beste for å videreføre god service og god tjenestekvalitet. For måleindikatorerne vannavgift, kloakkavgift, og renovasjonsavgift (gjennomsnitt) er resultatene i 2011 litt dårligere enn ambisjonsnivået, som er å være lik gj.snitt for Indre Østfold. Skiptvet's tjenester her for 2011 var ca. 5,6 % dyrere enn ambisjonsnivået. For måleindikatoren saksbehandlingstid byggesak er resultatene i 2011 bedre enn ambisjonsnivået. For måleindikator avvik ved tilsyn ble resultatet ved 1 tilsyn i 2011 under ambisjonsnivået (dsb's tilsyn med kommunens forebyggende brannvernarbeid), og resultatet ved 1 tilsyn i samsvar med ambisjonsnivået (Fylkesmannens tilsyn med kommunens samlede beredskapsstatus). For ytterligere beskrivelse av virksomhetens situasjon vises til årsmelding 2011.

Hvilke behov virksomheten har.

Virksomheten har et meget omfattende arbeidsfelt som heller ser ut til å øke enn minske i omfang framover. På litt lengre sikt vil følgelig vurdering av økte personellressurser bli aktuelt. I første omgang er virksomhetsleder opptatt av at alle stillingshjemler til en hver tid er besatt, og at sjukefraværet blir lavest mulig.

Hvilke endringer av behov mv er kjent i økonomiplanperioden.

Av driftstiltak er dette økte bevilgninger til vedlikehold komm. bygningsmasse og komm. veger/plasser, samt bevilgninger til å skifte ut traktor og 2 biler (driftstiltak av engangskaraktér). Av investeringstiltak er dette først og fremst å renovere eksisterende rensaneanlegg samt å sikre vanntilførsel og å ha tilstrekkelig vanntårnkapasitet. For øvrig vises til investeringsbudsjettet.

KONSEKVENSJUSTERT DRIFTSBUDSJETT

	2013	2014	2015	2016
SENTRALADMINISTRASJON				
Utgifter				
Indre Østfold Data	300	300	300	300
Valg	200		200	
Service kirkeorgel	-150	-150	-150	-150
Sum utg konsekvensj. SENTRALADM	350	150	350	150
Inntekter				
1xxxx				
Sum innt konsekvensj. SENTRALADM	0	0	0	0
KIRKELUND				
Utgifter				
Polentur	150	150	150	150
Kjøp av plass på Vollene gård, Spydeberg	153	109		
Ny arbeidstidsavtale	44	105	105	105
Økte utgifter Mortenstua skole	70	70	70	70
Red utgifter til PPT	-144	-144	-144	-144
Sum utg konsekvensj. KIRKELUND	273	290	181	181
Inntekter				
Økte inntekter gjesteelever	-100	-100	-100	-100
Sum innt konsekvensj. KIRKELUND	-100	-100	-100	-100
VESTGÅRD				
Utgifter				
Gjestelever- Kjøp fra andre kommuner	500	500	500	
Ny arbeidstidsavtale	19	45	45	45
Red utgifter til PPT	-96	-96	-96	-96
Sum utg konsekvensj. VESTGÅRD	423	449	449	-51
Inntekter				
22xxx				
Sum innt konsekvensj VESTGÅRD	0	0	0	0
BARNEHAGE				
Utgifter				
Barnehagens andel PPT	240	240	240	240
Brekkeåsen barnehage lønn	-70	-70	-70	-70
Finlandsskogen barnehage lønn	-140	-140	-140	-140
Solhaug barnehage lønn	-70	-70	-70	-70
Privat barnehage tilskudd	-70	-70	-70	-70
Sum utg konsekvensj. BARNEHAGE	-110	-110	-110	-110
Inntekter				
23xxx				
Sum innt konsekvensj BARNEHAGE	0	0	0	0

KULTUR				
Utgifter				
25xxx				
Sum UTG konsekvensj. KULTUR	0	0	0	0
Inntekter				
25xxx				
Sum innt konsekvensj KULTUR	0	0	0	0
PLEIE- OG OMSORG				
Utgifter				
31000 Medfinansiering	800	800	800	800
31000 Lokalmedisinsk senter	100	100	100	100
31100 Utstyr rehab avde	-85	-85	-85	-85
31120 Lønn ferievikarer	500	500	500	500
31100 Omgjøring til sykepl st	45	45	45	45
31200 Omsorgslønn	200	200	200	200
Sum utg konsekvensj. PLEIE/OMSORG	1560	1560	1560	1560
Inntekter				
31xxx				
Sum innt konsekvensj PLEIE/OMSORG	0	0	0	0
NAV				
Utgifter				
Barnevern -økte utgifter	500	500	500	500
Sum utg konsekvensj. NAV	500	500	500	500
Inntekter				
Sum innt konsekvensj NAV	0	0	0	0
NÆRING OG TEKNIKK				
Utgifter				
Utbygging Kirkelund skole	0	300	300	300
Solhaug barnehage - utetoalett	-450	-450	-450	-450
Eltavle kommunehuset	-200	-200	-200	-200
Sum utg konsekvensjustert NT	-650	-350	-350	-350
Inntekter				
4xxxx				
Sum innt konsekvensj NT	0	0	0	0
SUM KONSEKVENJUSTERT UTG	2346	2489	2580	1880
SUM KONSEKVENJUSTERT INNT	-100	-100	-100	-100
Nto	2246	2389	2480	1780

Kommentarer til de enkelte tiltak:

SENTRALADMINISTRASJONEN (inkl kultur)

- Økte utgifter til Indre Østfold Data pga nye programmer
- Det er stortingsvalg i 2013 og kommunestyrevalg i 2015
- Service på kirkeorgelet ligger inne i budsjett 2012 og er en engangsbevilgning. (Dette tiltaket foreslår kirken blir tatt ut i salderingen)

KIRKELUND

- I henhold til kommunestyrets vedtak er det lagt inn økt ramme med 150 tusen kr til Polentur.
- Kjøp av deltids skoleplass for en ungdomsskoleelev som trenger alternativ opplæringsarena. Vollene gård i Spydeberg 3 dager pr uke og 2 dager pr uke ved nyopprettet avdeling ved Kirkelund skole «Oasen».
- Elev ved Mortenstua ligger inne i budsjettet fra før med kr 760.000. Dette beløpet må økes med kr 70.000 pr år. Økningen er lagt inn. Eleven tilhører Kirkelund skole til og med våren 2016.
- Redusert utgift PPT kr 144.000 pga endring i fordelingsnøkkel. Barnehage skal være med å dele regningen fra 2012.
- Økte inntekter kr 100.000 for gjesteelever grunnet bosetting av flere barn i fosterhjem i Skiptvet i 2012.

VESTGÅRD

- Elever fra Skiptvet som går på skole i andre kommuner (bor i fosterhjem). Flere av disse barna har behov for forsterkningstiltak i skolen
- Redusert utgift PPT kr 96.000 pga endring i fordelingsnøkkel. Barnehage skal være med å dele regningen fra 2012.

BARNEHAGE

- Omfordeling av betaling for PPT. Se Vestgård og Kirkelund.
- Helårsvirkning av redusert bemanning i barnehagene

PLEIE- OG OMSORG

- Merknader til medfinansiering utover det som er lagt inn i budsjettet for 2012. Jfr innledningen.
- Det er anslått en sum til å dekke kostnader til leder med mer på nytt lokalmedisinsk senter i Askim
- Utstyr til rehabiliteringsavdelingen er et engangstiltak i budsjett 2012.
- Feilbudsjettering av utgiftene til ferievikar i budsjett 2012
- Flere vedtak om omsorgslønn enn det som er budsjettet.

NAV (inkl familiens hus)

- Det er behov for å øke rammen til barnevern utover budsjett 2012. Se salderingen.

NÆRING OG TEKNIKK

- To tiltak av engangskarakter som tas ut av budsjettet.

Hovedoversikt konsekvensjustert økonomiplan

	Budsjett 2012	Økoplan 2013	Økoplan 2014	Økoplan 2015	Økoplan 2016
Sum driftsutgifter	236 258	238 604	238 747	238 838	238 138
Sum driftsinntekter	-54 308	-54 408	-54 408	-54 408	-54 408
Netto driftsutgifter	181 950	184 196	184 339	184 430	183 730
Skatteinntekter	-79 604	-81 758	-81 758	-81 758	-81 758
Rammetilskudd	-99 237	-102 604	-102 729	-103 021	-103 026
Div. statlige tilskudd	-3 860	-3 600	-3 000	-2 300	-2 300
Brutto driftsresultat	-751	-3 766	-3 148	-2 649	-3 354
Netto renteutgifter	-2 632	-2 884	-2 499	-2 423	-2 458
Netto avdragsutgifter	3 465	3 817	4 505	4 689	4 689
Netto driftsresultat	82	-2 833	-1 142	-383	-1 123
Brukt slik:					
Netto avsetning	881	881	881	881	881
Overført til kapbudsj	505	650	650	650	650
Bruk av fond	-1 468	0	0	0	0
Resultat driftsbudsjett	0	-1 302	389	1 148	408

ØKONOMISK HANDLEFRIHET

Hovedvekten av inntektene til kommunen bestemmes av staten gjennom rammetilskudd, skjønnstilskudd og fastsetting av skattøret. Disse inntektene kan kommunen ikke påvirke.

Kommunen har i budsjettet for 2012 lagt opp til selvkost på alle tjenester hvor dette er mulig bortsett fra to områder (byggesaksbehandling og oppmåling). Stortinget har innført tak på betaling for barnehageplasser og pleie- og omsorgstjenester. Kommunen har dermed små muligheter til å øke inntektene.

NYE TILTAK I ØKONOMIPLANEN

Driftstiltak

Tabellen viser virksomhetenes forslag til nye driftstiltak. Det er ikke funnet plass til noen nye driftstiltak i økonomiplanen

Pri	Driftstiltak	2013	2014	2015	2016
	1 SENTRALADMINISTRASJON				
	Sum konsekvensjustert budsjett	350	150	350	150
1	Kommuneoverlege 33%	300	300	300	300
2	Servicekonsulent 20%	90	90	90	90
1	Kirkegård	200	200	200	200
2	Beplantning rundt gravfelt 1997	50			
3	Kirkelig adm/konfarb - 10% st	50	50	50	50
4	Reparasjon kirketårn	200	200	200	200
5	Ny eltavle kirken	200			
6	Kirkestallen - rehabilitering	200	200		
	Sum utgifter 1.1	1640	1190	1190	990

	Sum konsekvensjusert budsjett	0	0	0	0
1		0	0	0	0
	Sum inntekter 1.1	0	0	0	0
	21 KIRKELUND				
	Sum konsekvensjusert budsjett	273	290	181	181
1	150% assistent/fagarbeider	687	687	687	687
2	Nye pc'er	500	300	300	300
3	25 % lærerstilling NY GIV	138	138	138	138
	Sum utgifter Kirkelund	1598	1415	1306	1306
	Sum konsekvensjusert budsjett	-100	-100	-100	-100
1		0	0	0	0
	Sum inntekter Kirkelund	-100	-100	-100	-100
	22 VESTGÅRD				
	Sum konsekvensjusert budsjett	423	449	449	-51
1	100 % lærerstilling stort kull	250	500	500	500
2	fagarbeider sfo+ skole	400	400	400	400
3	sekretærstilling økn30%	100	100	100	100
4	40% lærer/assistent tospråklig	200	200	200	200
5	20% bibliotek	100	100	100	100
6	Oppgradere datamaskiner	25	25	25	25
7	Smartboard	50	50		
8	solskjerming	50			
9	møbler sfo/personalrom	100			
	Sum utgifter Vestgård	1698	1824	1774	1274
	Sum konsekvensjusert budsjett	0	0	0	0
1					
	Sum inntekter Vestgård	0	0	0	0
	23 BARNEHAGE				
	Sum konsekvensjusert budsjett	-110	-110	-110	-110
1	Brekkeåsen bhg vedlikeh./møbler	300			
2	Solhaug bhg. vedlikeh./garderobe	300			
3	Brekkeåsen bhg. Styrer i hel still.	90	90	90	90
	Sum utgifter Barnehage	580	-20	-20	-20
	Sum konsekvensjusert budsjett	0	0	0	0
1	Bruk av bundet fond	0	0	0	0
	Sum inntekter Barnehage	0	0	0	0
	25 KULTUR				
	Sum konsekvensjusert budsjett	0	0	0	0
1	Bygdebokforfatter 100%- tatt inn 50%	460	460	460	460
2	Trykkeutgifter bygdebøker		300		300

3	Div utgifter prod bygdebøker	65	65	65	65
	Sum utgifter Kultur	525	825	525	825
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
1	Salg bygdebøker	0	-150	0	-150
	Sum inntekter Kultur	0	-150	0	-150
	31 PLEIE- OG OMSORG				
	Sum konsekvensjustert budsjett	1560	1560	1560	1560
1	Utvide natttjenesten, 1,8 årsv	1 330	1 330	1 330	1 330
2	Utvide helgebemannning inst, 0,4 årsv	240	240	240	240
3	Utvide psykiatritjenesten, 0,1 årsv	55	55	55	55
4	Økt kveldsbem på dement, 1,5 årsv	955	955	955	955
5	Utvide helgebemannning hjem, 0,4 årsv	240	240	240	240
6	Ekstra ressurser til innleie ved behov	300	300	300	300
7	Utvide legetjenesten, 0,33 årsv	245	245	245	245
8	Utvidet kapasitet hjemmehj., 1,0 årsv	410	410	410	410
9	Utvide psykiatritjenesten, 1,0 årsv	543	543	543	543
10	Avskaffe kortvaktene i plo, 1 årsv	459	459	459	459
11	Utvidet kapasitet hjemmesykpl., 2 årsv	1 530	1 530	1 530	1 530
12	Ambulerende team rehab			157	157
13	Ambulerende team palliasjon	99	99	99	99
14	Omsorgslønn	250	250	250	250
15	Bemannning ny 2 enhet, 1,5 årsv		442	884	884
16	Drift av ny enhet			100	100
17	Kvalitetsrådgiver, 0,5 årsv			251	251
18	Multidosesystem på institusjon			100	100
	Sum utgifter Pleie/omsorg	8 216	8 658	9 708	9 708
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
1	Brukerbetaling		-135	-270	-270
	Økning inntekter				
2	Samhandlingsreformen				
	Sum inntekter Pleie/omsorg	0	-135	-270	-270
	32 NAV				
	Sum konsekvensjustert budsjett	500	500	500	500
1	Fysioterapeut, 50%	300	300	300	300
2	Ungdomsarbeider, 50%	200	200	200	200
3	Merkantil	250	250	250	250
4	Barnevernskonsulent, 50%	250	250	250	250
	Sum utgifter NAV	1500	1500	1500	1500
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
1		0	0	0	0
	Sum inntekter NAV	0	0	0	0
	4x NÆRING OG TEKNIKK				

	Sum konsekvensjustert budsjett	-650	-350	-350	-350
1	Økt vedlikehold komm. bygn.	1000	1000	1000	1000
2	Økt vedlikehold komm. veger	800	800	800	800
3	Utskiftning traktor		300		
4	Tak Sollia A og D				600
5	Utskiftning biler				300
		0	0	0	0
	Sum utgifter NT	1150	1750	1450	2350
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
1		0	0	0	0
	Sum inntekter NT	0	0	0	0
	SUM UTGIFTER	16 907	17 142	17 433	17 933
	SUM INNTEKTER	-100	-385	-370	-520
	netto utgift nye driftstiltak	16 807	16 757	17 063	17 413
	Nye driftstiltak uten konsekvensjustert	14 561	14 368	14 583	15 633

Kommentarer til de enkelte driftstiltak:

SENTRALADMINISTRASJONEN (inkl kultur)

1. Det foreslås økning av stilling for kommuneoverlege til ca 30% stilling. Det arbeides med et samarbeide mellom Hobøl, Spydeberg og Skiptvet om å dele på en 100% stilling.
2. Det foreslås økning med 20% stilling (er tidligere overført til lønningskontoret)

Kirken

1. I budsjett 2012 ligger det inne fast 100.000 kr til kirkegård. Denne summen foreslås økt til 200.000 kr.
2. Beplantning av gravfelt som ble tatt i bruk i 1997.
3. Økning av administrativ ressurs (kontor) med 10% stilling.
4. Reparasjon av kirketårn ligger inne i budsjett 2012 med 100.000 kr. Det foreslås at denne økes til 200.000 kr.
5. Ny eltavle i kirken.
6. Rehabilitering av kirkestallen.

Det foreslås at budsjettmidler til kirkegård og reparasjon av kapell gjøres på et fond i kommunens regnskap og overføres når kirken har behov for pengene.

KIRKELUND

1. 150% stilling som fagarbeider/assistent. Tiltak for elever med sosialpedagogiske vansker. Dette er oppgaver som kan ivaretas av assistent/fagarbeider/vernepleier.
2. Skolen har behov for regelmessig utskifting av pc'er.
3. 25 % lærerstilling i forbindelse med lovpålagt NY GIV for ungdomsskolen. Det ble i forbindelse med budsjettet 2012 funnet plass til 25 %, men behovet er på 50%.

VESTGÅRD

1. Lærerstilling 100% skoleårene 2013/2017. Elevtallet for dette skoleåret viser foreløpig et kull på over 60 barn. Det vil tilsi tre klasser.
2. Fagarbeider/assistent 50% SFO + 50 % skole. En økning på personalsiden for å gi større voksentetthet til elevgrupper som har mange barn med spesielle behov. Vi har enkeltvedtak skoleåret 2012/2013 som tilsier langt flere fagarbeider/assistenttimer enn vi har innenfor de stillingshjemlene vi har i dag.
3. Sekretærstilling ønskes heves til 80%. Oppgaver og ansvar som ligger til denne jobben tilsvarer en større stilling enn 50% som er dagens stillingsstørrelse.
Avlaster skolens ledelse og sørger for god service til våre brukere. Vi er ofte uten bemannet kontor når administrasjonen er opptatt utenfor huset, sitter i møter eller er i klasser.
4. Stillingshjemmel tospråklige lærere 40%. Vi får stadig flere elever som kommer til skolen vår uten noen norskkunnskaper og har satt inn språkassistent/lærer noen få timer i uken som støtte på morsmålet for at barna lettere og raskere skal tilegne seg norsk. Et barn har også vedtak om at lese- og skriveopplæringen skal foregå på morsmål.
Det er både arbeidsinnvandring, vanlig tilflytning og vi har også fått barn fra Omsorgssenteret. Dette skoleåret har vi lærer/språkassistent i russisk, polsk, rumensk og farsi.
5. Bibliotekarstilling 20 %. Vi ønsker at skolens bibliotek kan være noe bemannet i løpet av uken for å kunne gi råd og veiledning til elevene, holde orden og ha noe tid til innkjøp og ajourhold.
6. Oppgradering av dataparken. Maskiner må byttes ut med jevne mellomrom og over flere år.
7. Innkjøp av flere smartboards. Fremtidsrettede læremiddel i alle rom etter hvert
8. Solskjerming. Vinduene på den ene siden av skolebygningen fikk ikke solskjerming ved utbygging av skolen i 2009. Vanskeliggjør bruk av prosjektor, lysark på tavle i undervisningen
9. Nye møbler SFO/personalrom. Det er behov for en modernisering av møbler og inventar både på skolen og i SFO. Vi er i gang med noe på personalrommet innenfor 2012 budsjettet, men har ikke midler til alt dette året.

BARNEHAGE

1. Det foreslås innkjøp av møbler og vedlikehold i Brekkeåsen barnehage
2. Det foreslås innkjøp av møbler og vedlikehold i Solhaug barnehage
3. Styret i Brekkeåsen barnehage har 80% stilling – foreslås økt til 100%.

KULTUR

Bygdebok.

Det er gitt ut tre av i alt 7 planlagte bygdebøker for Skiptvet. Det 4.bind er under utarbeidelse. Bygdebokkomiteen har tidligere gitt klare signaler på at vi kan ferdigstille den påbegynte boka i 2013 uten at forfatter ansettes.

Ved gjennomgang av framdriftsplanen ser vi nå at komiteen av flere årsaker ikke greier å opprettholde den store innsatsen som tidligere og at framdriften derfor ikke har blitt som planlagt. Vi har allerede utsatt utgivelsen med ett år fra det vi først signaliserte og ser nå at det tidligst vil være mulig å få 4.bind ferdig før i 2014.

Komiteen synes denne utsettelse er svært beklagelig. Men arbeidet er i seg selv svært tidkrevende og et arbeid kun basert på frivillige amatører er heller ikke så forutsigbart mht framdriftsplan. Det merkes også at komiteen mangler nødvendig kompetanse innen historie.

Bygdebokarbeidet er et svært viktig lokalhistorisk løft for Skiptvet ved å formidle historier og fakta fra tidligere århundrer og menneskene som har bodd i bygda. I arbeidet med manus erfarer komiteen at det er stor interesse for dette arbeidet i bygda og at de venter på de bøkene som ennå ikke er gitt ut.

Med unntak av bind 4 er det urealistisk å få ferdig de resterende bygdebøkene kun basert på frivillige amatører. For å sikre framdriften anbefaler komiteen at det allerede fra 2013 ansettes en redaktør i tilnærmet 100 % stilling. Da bygdebokarbeidet er basert på et samarbeid mellom flere likeverdige aktører mener vi en redaktør er riktigere betegnelse enn forfatter. Vedkommende må inneha god kompetanse i historie samt interesse for lokalhistorie og bygdebokarbeide. Det forutsettes også vilje til å jobbe sammen med en frivillig bygdebokkomite, og evne til å koordinere og ferdigstille bøkene etter i hovedsak den samme mal som de tidligere bind.

Den videre framdrift i bygdebokarbeidet vil i stor grad avhenge av når og i hvor stor stilling en redaktør kan ansettes.

Mulig framdriftsplan med ansatt redaktør i tilnærmet 100 % stilling:

Bind 4	2014
Bind 5	2016
Bind 6	2018
Bind 7	2021

PLEIE- OG OMSORG

1. Gjelder nattevakt nr 4 som i 2012 har vært leid inn ekstra fram til høsten.
2. Utvidelse av helgebemanningen på sykehjemmet – 0,4 årsverk
3. Utvidelse av bemanningen i psykiatritjenesten med 0,1 årsverk
4. Økning av bemanningen på kveld – dementavdelingen med 1,5 årsverk
5. Utvidelse av helgebemanningen i hjemmesykepleien – 0,4 årsverk
6. Ekstra ressurser til innleie ved behov
7. Utvidelse av tilsynslegefunksjonen – til 0.33 årsverk
8. Utvidelse av hjemmehjelpstjenesten – 1 årsverk
9. Utvidelse av psykiatritjenesten 1 årsverk
10. Avskaffelse av kortvakter i pleie- og omsorg – 1 årsverk
11. Utvidelse av kapasiteten i hjemmesykepleien – 2 årsverk
12. Ambulerende team rehabilitering (interkommunalt tiltak)
13. Ambulerende team palliasjon (interkommunalt tiltak)
14. Økning omsorgslønn
15. Bemanning ny enhet på 2 leiligheter – 1,5 årsverk (**Vestgårdveien eller Sollia?**)
16. Drift av ne enhet
17. Kvalitetsrådgiver i 50% stilling
18. Multidosesystem i institusjon.

NAV (inkl familiens hus)

1. Fysioterapeut i 50% stilling tilknyttet familens hus/(helsetasjonen).

Pri	Investeringer	Budsjettert investering				Tilskudd/refusjon				Salgsinntekter/fond				Lån			
		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
	SENTRALADMINISTRASJON																
1	0.1xxx																
	Sum Sentraladministrasjon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	KIRKELUND																
1	Utbygging Kirkelund	30 000											10 000				
2	Uteområder ved ungdomsskolen	1 000				500							500				
3																	
4																	
	Sum Kirkelund	31 000	0	0	0	500	0	0	0	0	0	0	10 500	0	0	20 000	0
	VESTGÅRD																
1																	
	Sum Vestgård	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BARNEHAGE																
1																	
	Sum Barnehage	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	KULTUR																
1	Kunstgressbane - k. andel	2 000											2 000				
	Sum Kultur	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 000	0	0	0	0
	PLEIE OG OMSORG																
1	31120 Bygg av 2 plasser	0			4 500	0								1 800			
2	31120 Inventar		0		150												
3	31300 Bygg av 2 leiligheter	2 250	2 250			675							675				
4	31310 Ny handicap bil	0			800												
5	31200 Carport	0			250												
6	31250 Fellesareal serviceleil		3 030														
7	31300 Utarealene Vestgård		0		300												
8	31120 Bygg av 7 plasser			0	13 500									5 400			
9	31120 Inventar			0	300												
	Sum Pleie- og omsorg	2 250	5 280	0	0 19 800	675	1 875	0	0	0	0	0	0	1 575	3 405	0	0

2. Ungdomsarbeider i 50% stilling tilknyttet ungdommens hus.
3. Økning av merkantil stilling – 50%
4. Økning stilling barnevern – 50%

NÆRING OG TEKNIKK

1. Økning vedlikehold kommunale bygninger, kfr. vedlikeholdsplanen for kommunale bygninger
2. Økning vedlikehold kommunale veier, kfr. vedlikeholdsplanen for kommunale veier og plasser
3. Utskiftning av traktor. Kommunens traktor vil ha gått ca. 6000 t ved årsskiftet 2013/2014 og økonomisk fornuftig bytte vil være i 2014.
4. Nytt tak Sollia A og D. Gjelder nye tak. Var opprinnelig i ”krisepakka”, men måtte utsettes grunnet manglende finansiering.
5. Utskiftning av biler. Utskiftning av 2 biler vil være påkrevd i slutten av perioden.

Kommentarer til de enkelte investeringstiltak:

KIRKELUND

1. Utbygging Kirkelund. Det er i tråd med kommunestyrets vedtak lagt opp til at utbygging/ombygging må holdes innenfor en ramme på 30 mill kr.
2. Uteområdene ved skolen trenger oppgradering. Det tas sikte på å søke spillemidler.

KULTUR

1. Kommunens andel i bygging av kunstgressbane

PLEIE OG OMSORG

1. Det er ikke funnet plass til bygging av 2 nye plasser/leiligheter til sykehjemsavd. 5.
- 2.
3. Det er tatt inn midler til utbygging i Vestgårdveien med 2 nye leiligheter. I driftsbudsjettet er det ikke tatt inn økte driftsmidler, men det er noen driftsmidler som kan omprioriteres (går til tiltak til disse brukerne i dag).
4. Det er ikke funnet plass til ny handicapbil
5. Det er ikke funnet plass til carport til hjemmesykepleiens biler
6. Det er tatt inn utbygging av serviceleilighetene med fellesrom i enden (mot nord). Både 1 og 2 etg.
7. Det er ikke funnet plass til utbedring av utearealene på Vestgårdveien
8. Det er ikke funnet plass til utbygging av ny avdeling på Sollia
9. Gjelder inventar ny avdeling på Sollia som ikke er tatt inn.

NÆRING OG TEKNIKK

1. Renovering av rensanlegget med bygging av sandfang, oppgradering av ventilasjonsanlegg med bl.a. nye punktavsug fra slambasseng, samt diverse utskiftninger.
2. Det er lagt inn oppgradering av kommunehuset med installering av ventilasjonsanlegg, nye vinduer, nytt el-anlegg og nytt varmeanlegg.
3. Ny vannledning Korsvoll – Kjos. Dette sikrer forsyningssikkerheten til hele kommunen ved eventuelt ledningsbrudd i området.
4. Det er ikke funnet plass til utvidelse av kapasiteten på vanntårnet.

ENDELIG BUDSJETTOVERSIKT

HOVEDOVERSIKT DRIFT - FASTE PRISER

	2 012	2 013	2 014	2 015	2 016
INNT OG UTG PR HKAP					
A. DRIFTSUTGIFTER					
1.1 Sentraladministrasjon	32 142	32 492	32 292	32 492	32 292
1.210 Kirkelund	33 390	33 571	33 632	33 632	33 632
1.211 Vestgård	16 679	17 102	17 128	17 128	16 628
1.22x Barnehager	29 964	29 854	29 854	29 854	29 854
1.2xx Kultur	0	0	0	0	0
1.31 Pleie- og omsorg	64 231	65 791	65 791	65 791	65 791
1.32 NAV	25 887	26 387	26 387	26 387	26 387
1.4 Næring og teknikk	33 965	33 315	33 615	33 615	33 615
SUM A DRIFTUTGIFTER 1.1 - 1.4	236 258	238 512	238 699	238 899	238 199
B. DRIFTSINNTEKTER					
1.1 Sentraladministrasjon	-2 006	-2 006	-2 006	-2 006	-2 006
1.210 Kirkelund	-8 264	-8 364	-8 364	-8 364	-8 364
1.211 Vestgård	-2 611	-2 611	-2 611	-2 611	-2 611
1.22x Barnehager	-5 799	-5 799	-5 799	-5 799	-5 799
1.2xx Kultur	0	0	0	0	0
1.31 Pleie- og omsorg	-10 983	-10 983	-10 983	-10 983	-10 983
1.32 NAV	-10 560	-10 560	-10 560	-10 560	-10 560
1.4 Næring og teknikk	-14 085	-14 085	-14 085	-14 085	-14 085
SUM B DRIFTSINNTEKTER 1.1 -1.4	-54 308	-54 408	-54 408	-54 408	-54 408
C. NETTOUTGIFT 1.1 -1.4	181 950	184 104	184 291	184 491	183 791
D. SKATTER MV					
Skatt på inntekt og formue	-67 354	-69 168	-69 168	-69 168	-69 168
Eiendomsskatt	-12 250	-12 590	-12 590	-12 590	-12 590
SUM D. NETTO SKATTER MV	-79 604	-81 758	-81 758	-81 758	-81 758
E. Tilskudd fra staten	-3 860	-3 600	-3 000	-2 300	-2 300
F. Rammetilskudd	-99 237	-102 604	-102 729	-103 021	-103 026
G. SUM DR.INNT. 1.1 - 1.4 (Sum B)	-54 308	-54 408	-54 408	-54 408	-54 408
I. SUM DRIFTSINNT (D+E+F+G)	-237 009	-242 370	-241 895	-241 487	-241 492
J. SUM DRIFTSUTGIFTER (Sum A)	236 258	238 512	238 699	238 899	238 199
K. BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-751	-3 858	-3 196	-2 588	-3 293
L. Netto renteutgifter	-2 632	-2 884	-2 499	-2 423	-2 458
M. Netto gjeldsavdrag	3 465	3 817	4 505	4 689	4 689
N. NETTO DRIFTSRESULTAT	82	-2 925	-1 190	-322	-1 062
BRUKT SLIK:					
O. Netto avsetninger	881	881	881	881	881
P. Overført kapitalbudsjett	505	650	650	650	650
Avsetninger til fond	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-1 468	0	0	0	0
Q. UDISP/UIINDEKKET DRIFTSRES	0	-1 394	341	1 209	469
Effektivisering (- er reduksjon)		0	0	0	0
BALANSE ØKONOMIPLAN	0	-1 394	341	1 209	469

HOVEDOVERSIKT KAPITAL – FASTE PRISER

HOVEDOVERSIKT KAPITAL - FASTE PRISER

INNT OG UTG PR HKAP	2 013	2 014	2 015	2 016
A. INVESTERINGSUTGIFTER				
01 Sentraladministrasjonen	0	0	0	0
1.210 Kirkelund	31 000	0	0	0
1.211 Vestgård	0	0	0	0
1.22x Barnehager	0	0	0	0
1.2xx Kultur	2 000	0	0	0
1.31 Pleie- og omsorg	2 250	5 280	0	0
1.32 Sosial og barnevern	0	0	0	0
1.33 Helse	0	0	0	0
1.4 Næring og teknikk	5 500	4 000	0	0
08 Etableringslån og egenkapitalinnskudd KLP	1 030	1 030	1 030	1 030
SUM A INVEST UTG 0.1 - 0.4	41 780	10 310	1 030	1 030
B. Utlån, aksjekjøp mv				
C. Diverse utg	0	0	0	0
D. Avsetninger	0	0	0	0
E. SUM FINANSIERINGSBEHOV	41 780	10 310	1 030	1 030
FINANSIERING:				
Fremmedkapital	0	0	0	0
F. Bruk av lån	25 075	4 905	0	0
G. Salgsinntekt	0	0	0	0
H. Tilskudd, refusjoner vedr inv Egenkapital	1 175	1 875	0	0
I. Salg av fast eiendom mv				
J. Mottatte avdrag, aksjesalg mv	380	380	380	380
K. Bruk av avsetninger	14 500	2 500	0	0
M. Bidrag fra driftsbudsjett	650	650	650	650
SUM FINANSIERING	41 780	10 310	1 030	1 030
UDISP/UIINDEKKET	0	0	0	0

Investeringene dekkes ved overføring fra driftsbudsjettet med 0,65 mill kr og bruk av disposisjonsfond med 17 mill kr i tillegg til låneopptak med 30 mill kr.

DISPOSISJONSFOND

Disposisjonsfondet per 01.01.12	13.975.206
Vedtatt tilført fra overskudd 2011	5.044.445
Vedtatt bruk av fondet	4.829.924 (uten 4 mill til Kirkelund i B2012)
Sum udisponert del av fondet	14.189.727

Av denne udisponerte delen av fondet foreslås det i økonomiplanen å disponere resten av fondet i til investeringer i 2013. For restfinansiering i 2014 må fondet tilføres midler ved driftsoverskudd samt at det foreslås å omdisponere barnehagefondet til disposisjonsfond da midlene ikke lenger er øremerket.

Kommunen bør helst ha en fondsreserve til uforutsette utgifter og svingninger i føringen av premieavviket pensjon.

Øvrige fond er bundne driftsfond og bundne kapitalfond og disse tas ikke med da midlene er øremerket for bestemte formål.